

TEMATIKUS SAJTÓSZEMLE

Karhatalmi vezetők pályaképeinek megjelenítése a NEB honlapján

- [HŰSÉGESKÜ - MAGYARIDOK.HU](#)
- [KARHATALMI VEZETŐK TÖRTÉNETEIT TETTE KÖZZÉ A NEMZETI EMLÉKEZET BIZOTTSÁGA - MTI](#)
- [A NEMZETI EMLÉKEZET BIZOTTSÁGÁNAK KÖZLEMÉNYE - OS MTI](#)
- [KARHATALMISTÁK, AKIK KOMMUNISTA RENDSZER KISZOLGÁLÓIHOZ TARTOZTAK - M1, MA REGGEL](#)
- ['90 UTÁN HONVÉDSÉGI TEMETÉST, SŐT ELŐLÉPTETÉST IS KAPTAK A PUFAJKÁS TISZTEK - ALFAHIR.HU](#)
- [KÖZZÉTETTÉK A KARHATALMI VEZETŐK ÉLETÚTJÁT - ORIGO.HU](#)
- [MEGISMERHETI AZ '56-OS MEGTORLÁSOKAT VEZETŐ KARHATALMI TISZTEKET - INDEX.HU](#)
- [ÚJABB ÉLETPÁLYÁKAT JELENTETNEK MEG OLYAN SZEMÉLYEKRŐL, AKIK KOMMUNISTA RENDSZER KISZOLGÁLÓI VOLTAK - KOSSUTH RÁDIÓ, 180 PERC](#)
- [KÖZZÉTETTÉK AZ '56-OS MEGTORLÁSOK KARHATALMI VEZETŐINEK ÉLETÚTJAIT - MAGYARIDOK.HU](#)
- [KARHATALMI VEZETŐK TÖRTÉNETEIT TETTE KÖZZÉ A NEMZETI EMLÉKEZET BIZOTTSÁGA - HIRADO.HU](#)
(Hasonló tartalommal: [hir.ma](#), [webradio.hu](#), [atv.hu](#), [hunhir.hu](#), [mixonline.hu](#), [webradio.hu](#), [librarius.hu](#), [hirek.sk](#), [femina.hu](#), [kanizsaujsag.hu](#), [ma.hu](#), [alfahir.hu](#), [hirozon.hu](#), [hirstart.hu](#), [hirvonal.hu](#), [civilhetes.net](#))
- [NYILVÁNOSAK AZ '56-OT MEGTORLÓ HONVÉD FORRADALMI EZREDEK VEZETŐINEK KARRIERÚTJAI - 888.HU](#)
- [56 UTÁN TEVÉKENYKEDŐ KARHATALMI VEZETŐK TÖRTÉNETEIT TESZI KÖZZÉ A NEMZETI EMLÉKEZET BIZOTTSÁGA - POLGARPORTAL.HU](#)
- [A NEMZETI EMLÉKEZET BIZOTTSÁG HONLAPJÁN ADJA KÖZRE AZ 1956-OS FORRADALOM LEVERÉSÉBEN ÉS A MEGTORLÁSBAN](#)

KULCSSZEREPET JÁTSZÓ KARHATALMI VEZETŐK NÉVSORÁT -
INFORÁDIÓ, REGGELI HÍREK

- MEGNEVEZTÉK A KARHATALMI EZREDEK VEZETŐIT - MAGYAR NEMZET
- KÖZZÉTETTÉK AZ ADATOKAT A FORRADALOM MEGTORLÓIRÓL - MAGYAR HÍRLAP
- KARHATALMI VEZETŐK TÖRTÉNETEIT TETTE KÖZZÉ A NEMZETI EMLÉKEZET BIZOTTSÁGA - MULT-KOR.HU
- 1956 - KÖZZÉTETTÉK A KARHATALMI VEZETŐK ÉLETÚTJAIT - MA.HU
- IDŐSEK TANÁCSA: A NYUGDÍJASOKNAK IS EGYRE JOBB A HELYZETÜK - ALFAHIR.HU
- A KARHATALMISTA VEZETŐK KIEMELT NYUGDÍJAT KAPTAK - MAGYAR NEMZET
- COMMUNIST POLICE COMMANDERS' LIVES ARE OPEN BOOKS NOW - HUNGARYTODAY.HU
- LISTÁZOTT PUFAJKÁSOK - MAGYAR NEMZET, HÉTVÉGI MAGAZIN
- FARKASVEREM - KARCFM
- MI KELLETT AHHOZ, HOGY VALAKI HORTHY KATONÁJÁBÓL KÁDÁRÉ LEGYEN? - CIVILHETES.NET
- KITÜNTETÉSÖZÖN JÁRT A FORRADALMAT LEVERŐ KARHATALMISTÁKNAK - SOMOGYI HÍRLAP

Részletek

Hűségeskü

MAGYARIDOK.HU - 2016.11.20.

Szerző: Maruzs Roland

A szovjet megszállók és a kommunista rendszer ellen harcoló ötvenhatos hősökről számos könyv és cikk jelent meg a rendszerváltozás óta. Hatvan esztendővel a szabadságharc leverése után ideje felfedni azon személyeket, akik titkolt előkészítói

voltak a megtorlásnak. A karhatalom már ismert vezetői mellett fontos végre megnevezni a „felderítőket” is, akik civil ruhában teljesítettek karhatalmi szolgálatot, és beépített ügynökként adták hódharcokra a szabadságharcosokat.

Kilencszázötvenhat november 5-én, egy nappal a szabadságharc ellen induló szovjet intervenció után helikopter repült Budapest irányából Szolnokra. Azokban az időkben semmi feltűnő nem lett volna ebben, de ennek a gépnek a fedélzetén Uszta Gyula vezérőrnagy utazott Kádár Jánoshoz, aki a szovjet fegyverek árnyékában a megyeszékhelyen formálta forradalmi munkás-paraszt kormányát.

Kádár ekkoriban még vékony jégen járt. Tudta, hogy a szovjet csapatok mellett szüksége van olyan megbízható fegyveres erőre, amelyet önállóan is bevethet saját népe ellen. Ez a fegyveres erő lett a köznyelvben csak karhatalomnak nevezett új formáció, amelynek vezetői kizárólag a leginkább párthű elvtársak lehettek, tagjait pedig a HM és a BM alárendeltségébe tartozó fegyveres testületek tisztikarából verbuválták. Uszta Gyula olyan személy volt, aki iránt teljes volt Kádár bizalma. Tudta, hogy azokat a tiszteket választja ki a karhatalom vezetőinek, akik, ha kell, lövetnek is a szovjet megszállás és a kádári hatalom ellen tüntető tömegre. Ezért kapta Uszta vezérőrnagy a megbízatást arra, hogy létrehozza a néphadsereg Katonai Tanácsát, amely a hadsereg újjászervezéséért és a karhatalom felállításáért volt felelős.

AZ ÁVH ÖRÖK

Uszta Gyula a kapott parancs értelmében azonnal hozzálátott a karhatalom létrehozásához. A legnagyobb erőt a fővárosban kellett összpontosítani, mivel itt volt a legerősebb ellenállás. A kormány és az Elnöki Tanács határozata értelmében az 1. karhatalmi ezred (hivatalos nevén az 1. honvéd forradalmi ezred) megalakulására már november 9-én sor került. Az ezred állománya döntően a gyűlölt és rettegett ÁVH (Államvédelmi Hatóság) embereiből tevődött össze, akik alapját képezték a Rákosi fémjelezte rémuralomnak, és biztos támaszt nyújtottak a szocialistának nevezett szerveződő új hatalomnak is. Az 1957 májusában összeállított ezredtörténet szerint: „Az ezred állománya az előzőleg BM állományba tartozó tisztekből és tiszthelyettesekből tevődött össze, akik nagy része a szovjet csapatokkal együtt fegyveresen harcolt az ellenforradalmi bandák ellen.” Parancsnokává az egykori molnársegédből lett pánccelos tiszt, Csémi Károly alezredes került, akinek elvűségéhez nem fért kétség.

A honvédtisztek karhatalomba toborzásához Münnich Ferencnek, a fegyveres erők miniszterének november 11-i, szolgálattételre való felhívása adta az alapot, amelyet a Népszabadságban is közöltek. A karhatalomhoz való csatlakozásnál előfeltétel volt az úgynevezett „Tiszti Nyilatkozat” aláírása, amely egyfajta hűségeskü volt a Kádár-kormányhoz. November 13-án indult meg a 2. honvéd forradalmi ezred megalakítása. Állományát a Zrínyi Miklós Katonai Akadémia tiszti és hallgatói karából hozták létre. Parancsnoka a hat elemít végzett valamikori hegesztő, Borbás Máté vezérőrnagy lett, akit egyben a Zrínyi-akadémia parancsnokává is kineveztek. Az 1. és a 2. karhatalmi ezred működési területe Pesten volt, a 3. „budai” karhatalmi ezredet a Petőfi Sándor Katonai Politikai Akadémián szervezték meg. Parancsnokának Pesti Endre ezredest nevezték ki, aki szintén hat elemít végzett, és eredeti foglalkozását tekintve tímársegéd volt. Pesti Endre 1942-ben, a 2. honvéd hadsereg kötelékében, a Don mentén még lángszórós honvédként füstölte ki későbbi elvtársait, de Usztához hasonlóan a szovjet hadifogságban antifasiszta iskolát végzett, majd 1950-ben pártutasításra a hadseregbe került, és mindenféle katonai képzettség nélkül (!) két éven belül már ezredesként vezette a Sztálin Katonai Politikai Akadémiát.

A budapesti karhatalmi ezredek századokba szerveződve, kerületenként működtek. Felállításukkal párhuzamosan vidéken is megkezdtek a megyei karhatalmi alakulatok szervezését, és decemberben felállt a BM karhatalmi ezred is. A megyei karhatalom vezetését Gyurkó Lajos vezérőrnagyra bízta, aki a forradalom alatt is „bizonyított”. Gyurkó parancsára történt az október 27-i tizsakécskei vadászgépes tömegmészárlás és később a december 12-i egri sortűz is.

FELJELENTÉSBŐL HALÁLOS ÍTÉLET

A karhatalmisták fő feladata, saját megfogalmazásuk szerint, az „ellenforradalmi bandák szétverése és a rend megszilárdítása” volt. A forradalmat követő három hónapban a lakosság megfélemlítése, az erődemonstráció és a fegyveres ellenállás letörése volt a cél. A tömegtüntetések során számos alkalommal került sor fegyverhasználatra, így az októberben leadott sortűzek után december és január hónapban újra dörögtek a PPS géppisztolyok a szocialista államrend védelmében. A sortűzek számos halálos áldozatot követeltek Budapesten és vidéken, de sor került statáriális kivégzésekre is, ami szintén a karhatalmisták lelkén szárad. Mindezek mellett százával tartóztatták le a hazug híreket közlő újságok elégetőit, a röplappal

és falragaszokkal tiltakozókat, a tüntetőket és a fegyverrejtegetőket, valamint azokat, akik a forradalom alatt valamilyen tevékenységet fejtettek ki.

A forradalmárok felkutatásában jelentős szerepet kaptak a december végén és január elején megalakított felderítőcsoportok. A felderítők civil ruhában látták el a szolgálatot, és feladatuk volt beépülni az üzemek dolgozói közé, a munkástanácsokba, a közhivatalokba, de ott voltak az egyetemeken és az iskolákban is. Sokan közülük tartalékállományban voltak, és már a forradalom előtt is az adott helyen dolgoztak (véltetően már akkor is jelentettek a belügyi szerveknek). A felderítők számos forradalmárt adtak a hatóság kezére, akik több esetben halálbüntetést kaptak. Az egyik volt közülük Folly Gábor, aki a Széna téri csoport tagjaként vett részt a kommunista rezsim és a szovjet megszállók elleni harcban.

Follyt az I. kerületi karhatalmi század felderítőcsoportjának vezetője, Katona Imre tartalékos alhadnagy leplezte le, és juttatta bitófára. A 3. karhatalmi ezred levéltári iratainak tanúsága szerint: „a Folly-féle ellenforradalmi banda elfogását ő maga személyesen készítette elő, a járőrök által előállított személyek kihallgatását ő maga vezette”. Nem véletlen, hogy Katona később komoly pártkarriert futott be. 1957 májusában az MSZMP Budapesti Bizottságának munkatársa lett, majd folyamatosan emelkedve a ranglétrán 1974–1978 között ő volt a Budapesti Pártbizottság első titkára, vagyis a főváros első embere. Ezt követően az Elnöki Tanács titkára lett. 1989-ig országgyűlési képviselő és az MSZMP Központi Bizottságának is a tagja volt.

A III. kerületi karhatalmi század felderítői között tevékenykedett Molnár László tartalékos hadnagy, aki október 25-én az MDP VI. kerületi pártbizottságánál jelentkezett fegyveres harcra, és védte a pártbizottságot. Ezután november 2-ig a rendőrséghez volt beépítve. Ez idő alatt többedmagával megakadályozta a Jókai téren egy ÁVH-s főhadnagy kivégzését. 1956. december 5-e után mint felderítő leplezte a „pomázi ellenforradalmi fegyveres bandát, melyből népbíróságunk 2 főt halálra, 3 főt életfogytiglani fegyházra ítélt” – olvashatjuk a budai karhatalmi ezred kitüntetési javaslatában.

MEGHÁLÁLT SZOLGÁLAT

Ugyanebben az akcióban Kopisz Imre főhadnagy is közreműködött, aki az irat tanúsága szerint: „Részt vett a Rádió védelmében, majd a Petőfi Akadémián vett részt a harcokban. Az ellenforradalom felszámolásában mint felderítő végzett igen eredményes munkát. A pomázi ellenforradalmi banda lefogásában jelentős szerepe

van, majd a III. kerületi iskolában végzett munkájával nagyban hozzájárult a kerület tanuló ifjúságának zavartalan tanulásához. Eredményes munkája során a III. kerületben lévő orvossegédképzőben leleplezett egy 9 tagú szervezkedő csoportot, akiknél 2 db gpi-ot, /2 töltött tárral/ talált.

A letartóztatott 9 főből az egyik már nyugatról átdobott ügynök volt, akinek szervezési feladatot adtak megbízóik március 15-vel kapcsolatban.” Az Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltárának adatai szerint Kopisz főhadnagy később a Belügyminisztérium állományában kamatoztatta operatív tudását, és a BM III/IV. Csoportfőnökségen, a katonai elhárításnál szolgált 1980-ig, amikor csoportfőnök-helyettesként került nyugállományba ezredesi rendfokozatban. A kádári hatalom tehát nem felejtette el meghálálni a nehéz időkben tett szolgálatot...

Kilencszázötvenhét tavaszára a Kádár-kormány hatalma megszilárdult, és gyakorlatilag megtört az ellenállás. Ebben jelentős szerepet játszottak a karhatalmi erők. A forradalmárok MUK (márciusban újrakezdjük) jelszava már nem tudott érvényre jutni, a karhatalom ekkorra már ereje teljében volt, és a rendőrséggel, valamint a munkásőrséggel csírájában tudott volna elfojtani bármilyen felkelést. A honvéd karhatalmi ezredek és a honvédség megyei karhatalmi erői beváltották a kádári vezetés hozzájuk fűzött reményeit, megerősítették a munkás-paraszt kormány hatalmát, megtörték az ellenállást, és megfélemlítették az állampolgárokat. 1957 júniusában a honvéd karhatalmat feloszlatták, Budapesten az 1. önálló honvéd karhatalmi ezredbe olvasztották a három ezredet, a további személyi állomány pedig a néphadsereg más alakulataiban vagy a rendőrség és a munkásőrség állományában kapott beosztást.

A szerző hadtörténész

FOGOLYTÁBORBÓL A KÖZPONTI BIZOTTSÁGBA

Uusza Gyula, a négy elemít végzett egykori erdőőr a magyar királyi 2. hadsereg kötelékében honvédként került szovjet fogságba a doni áttörést követően, 1943. január 18-án. A krasznogorszki 27. számú hadifogolytáborban elvégezte az antifasiszta tanfolyamot, majd partizániskolára vezényelték, és 1944. augusztus 8-án szűkebb hazájában, Kárpátalján vetették be egykori bajtársai ellen egy partizáncsoport élén. 1945-ben belépett a kommunista pártba, és közigazgatási területen kapott beosztást, majd pártutasításra 1948-ban a honvédséghez került, és féléves tiszti gyorstalpaló után ezredesként indult a tiszti pályája. Következő év tavaszán vezérőrnaggyá léptették elő,

majd 1952 novemberétől ő volt a Magyar Néphadsereg Páncélos Csapatok parancsnoka. 1954-ben Moszkvába vezényelték a Vorosilov Vezérkari Akadémiára, ahonnan a forradalom napjaiban tért haza.

A szabadságharc leverése után kiemelkedő szerepet játszott a Kádár-kormány legitimálásában a néphadseregen belül. 1956. november 6-án a fegyveres erők miniszterének első helyettesévé nevezték ki, a hadsereg átszervezése és a karhatalom megteremtése is a nevéhez fűződik. Uszta vezérőrnagyot a Nagy Imre és társai ellen folyó perben is „bevetették” 1958 júniusában. A pert konstruálók elvárásainak messze megfelelően tanúskodott a Nagy Imre-kormány honvédelmi minisztere, Maléter Pál ellen, aki egyébként Usztához hasonlóan egykor maga is partizán volt. Uszta Gyula 1956 és 1966 között az MSZMP Ideiglenes Központi Bizottságának, majd Központi Bizottságának tagja volt. A honvédelmi miniszterhelyettesi posztot egészen 1969. december 20-ig töltötte be, közben a Magyar Honvédelmi Szövetség első főtitkára, majd a Magyar Partizánszövetség főtitkára lett. 1974. június 22-én vonult nyugállományba. A hithű kommunista több mint harminc éven keresztül, egészen 1985-ig tagja volt a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsának. 1995. január 30-án halt meg Budapesten.

<http://magyaridok.hu/lugas/husegesku-1152031/>

[Vissza a tartalomjegyzékhez](#)

Karhatalmi vezetők történeteit tette közzé a Nemzeti Emlékezet Bizottsága

MTI - 2016.12.05.

Budapest, 2016. december 5., hétfő (MTI) - Az 1956-os forradalom után tevékenykedő karhatalmi vezetők történeteit teszi közzé hétfőtől a honlapján a Nemzeti Emlékezet Bizottsága (NEB) - közölte Ötvös István, a bizottság tagja az M1 aktuális csatornán hétfőn.

Ötvös István elmondta, több mint hatvan vezető történetét lehet elolvasni máától a www.neb.hu oldalán, a Tudástárban.

A részletekről szólva azt mondta, a forradalom alatt az államrendőrség és a hadsereg nem állt ugyan a forradalom mellé, de a hatalmat sem szolgálta ki, ezért már

valószínűleg akkor felmerült a gondolat, hogy létre kellene hozni egy a párt uralmát szolgáló fegyveres testületet.

Végül november 4-e után kezdték el szervezni az úgynevezett Honvéd Forradalmi Ezredeket, amelyek a fegyverrel bevonuló szovjetek mellett szolgálták az újonnan felépülő rendszert. Ezek a karhatalmi ezredek együtt járőröztek a szovjetekkel, valamint felderítő csoportokat hoztak létre, amelyek beépültek a forradalmárok közé, a munkahelyekre, és onnan jelentettek.

A Kádár-rendszer megszilárdulása után, 1957 tavaszán már elkezdtek felszámolni a karhatalmi ezreket, de a személyi aktákban maradt nyoma a tevékenységüknek, sőt maguk a karhatalmisták is megírták, mi tettek. Ezért tudják nyilvánosságra hozni a történeteket - fűzte hozzá Ötvös István.

[Vissza a tartalomjegyzékhez](#)

A Nemzeti Emlékezet Bizottságának közleménye

OS MTI – 2016.12.05.

„A karhatalom vezetői, 1956–1957” címmel máától olvashatóak a Nemzeti Emlékezet Bizottságának honlapján, a Tudástárban a karhatalmi alakulatok vezetőinek karrierútjai.

Az 1956-os forradalom és szabadságharc leverésével egy időben – szovjet példára – az állampártot támogató, rendészeti feladatok ellátását végző fegyveres szervezetek jöttek létre. A karhatalmi ezredek állománya önként állt a forradalmat eltipró szovjetek és hazai segítők mellé. A rendszer hűségese támaszaiként fegyveres szolgálatot vállaltak, letartóztatásokban, forradalmárok felkutatásában, bántalmazásukban vettek részt.

A most közzétett összeállítás a karhatalmi alakulatok vezetőinek karrierútjait tartalmazza, ők a szigorú parancsteljesítési hierarchia miatt felelősséget viseltek egységeik magatartásáért.

[Vissza a tartalomjegyzékhez](#)

Karhatalmisták, akik kommunista rendszer kiszolgálóihoz tartoztak

M1, MA REGGEL - 2016.12.05.

Szereplő: Ötvös István, a Nemzeti Emlékezet Bizottsága tagja

Kapcsolódó videó (00:03:58-tól):

[Ma reggel 2016.12.05-i adás](#)

[Vissza a tartalomjegyzékhez](#)

'90 után honvédségi temetést, sőt előléptetést is kaptak a pufajkás tisztek

ALFAHIR.HU- 2016.12.05.

Szerző: Balogh Gábor

Nyilvánosságra hozta a kommunista múlt feltárásával foglalkozó Nemzeti Emlékezet Bizottsága a 1956-os szabadságharc leverését követő megtorlások során kulcsszerepet játszó karhatalom, vagyis a „pufajkások” vezetőinek nevét és rövid életrajzát. A lista nem csak a Kádár-rezsim véres születésének hónapjairól, vagy a diktatúra évtizedeiről mond el sokat - de az úgynevezett "rendszerváltásról" is.

A több mint hatvan karhatalmista tiszt nagy többségénél csak az alapvető biográfiai adatokat olvashatjuk, részletes életrajzot csak néhányukhoz mellékeltek. Így inkább csak értékes adatbázisról beszélhetünk, mint valóban részletes tényfeltáró anyagról. Jó pár dolog azonban így is szembetűnő. Például az, hogy a javarészt már '56 előtt is magas rangú katonatisztek kevés kivétellel elképesztően alacsonyan képzett, sokszor éppen, hogy az elemi elvégzett munkás-vagy szegényparaszt káderek voltak, akiket egyértelműen csak származásuk és persze politikai megbízhatóságuk emelt pozíciójukba. A 67 pufajkás tisztből mindössze 8-nak volt érettségije, és 6-nak egyetemi végzettsége.

Keretlegényből és nemzetőrből is lett pufajkás

Nagy részük már a forradalom idején is a sztálinista diktatúra mellett foglalt állást, sokan közülük fegyveresen is harcoltak a felkelők ellen, többen pedig egyszerű tüntetőkre is tüzet nyitottak. Igaz, akadnak köztük olyanok is, akik '56 októberében „követtek el hibákat”, ám ezeket később már „helyesen ítélték meg”, és igyekeztek

„minden tekintetben jóvátenni”. Talán a legérdekesebb megtévedt elvtárs Dienes Ödön századparancsnok-helyettes volt, aki október 30-ig még a Szabad Nép székházát védte, ám a forradalom átmeneti győzelme után - igaz, felettesei parancsára, ide vezényelve - a Corvin-közben lett nemzetőr.

Novemberben aztán sietett jelentkezni a szerveződő kádárista karhatalomba, ám neki nem sok ideje maradt „jóvá tenni” hibáit - márciusban „ellenforradalmi cselekményért” leszerelték.

Még nála is jóval cifrább életútja volt Bán Lászlónak, a Csongrád megyei karhatalom parancsnokának. A hat elemít végzett vasúti pályamunkás már '56 előtt is szép karriert futott be a Néphadseregben, századosi rangban szolgáló kiképzőtisztként érte a forradalom. November 4-e után a megyei pufajkások vezetője lett, innen a Munkásőrséghez igazolt át, szintén megyei parancsnoknak. Ígéretes pályafutását azt törte derékba, amikor 1966-ban egy volt munkaszolgálatos felismerte benne egykori megkínzóját. Kiderült, hogy a hithű kommunista tiszt 1943-ban még zsidókkal kegyetlenkedett a fronton. S, bár a „Tanú” óta tudjuk, hogy a jó szakember minden rendszerben érték, a nagyobb botrány elkerülése végett inkább nyugállományba helyezték. A muszosokat és szabadságharcosokat egyaránt előszeretettel verő Bán László neve mellett elhalálozási dátum nem szerepel, így valószínűleg a mai napig - idestova ötven éve - él munkásőr alezredesi nyugdíjából.

Saját halottak

Ám nem csak a csongrádi pufajkásvezér úszta meg mindenféle számonkérés nélkül. A 67 felsorolt karhatalmi vezető közül soha, senkit nem vontak felelősségre a megtorlásban játszott szerepük miatt. Sőt ötöt a Honvédség saját halottjaként temetett el - 1990 után! Köztük Róka Mihály baranyai és Bérces Emil Heves megyei karhatalmi parancsnokot. Hasonló módon ismerték el a munkásságát a megtorlásokat országosan koordináló Katonai Tanács két tagjának Ugrai Ferencnek (2006-ban!), és Borbás Máténak. Utóbbi javasolta a KT '56 december 4-i ülésén a statárium bevezetését, amelynek nyomán országszerte "törvényesen" támadhattak fegyveresen a békés tiltakozókra. Elsőként a Nyugati téren dördült sortűz 1956 december 6-án. A tűzparancsot Csémi Károly alezredes, a 1. karhatalmi ezred parancsnoka adta ki. Akit aztán 1993-ban szintén saját halottjaként gyászolt a Magyar Honvédség.

A legdöbbenetesebb történet talán Dömötör Gergelyé, a 3. (budai) karhatalmi ezred

századparancsnokáé. A századosként szolgáló katona a forradalom vérbe fojtásának, majd a diktatúra megszilárdításának derek, férfias munkája után '57 májusában leszerelt, majd elvégezte az ELTE történelem szakát. További sorsáról a NEB adatbázisából nem értesülünk - csak arról, hogy 1991-ben a Honvédségnél valaki, valamiért úgy érezte, hogy remek ötlet nyugállományú ezredessé előléptetni az egykori pufajkás tisztet. '56 hóhérai közül sokan igen szép életkort értek meg, az adatbázis szerint számosan közülük ma is élnek.

[Vissza a tartalomjegyzékhez](#)

Közzétették a karhatalmi vezetők életútját

ORIGO.HU – 2016.12.05.

A karhatalom vezetői, 1956-1957 címmel közzétette honlapján a Nemzeti Emlékezet Bizottsága (NEB) az 1956-os forradalom utáni megtorlásban közreműködő alakulatok vezetőinek karrierútját.

Az 1956-os forradalom és szabadságharc leverésével egy időben - szovjet példára - az állampártot támogató, rendészeti feladatok ellátását végző fegyveres szervezetek jöttek létre – emlékeztetett közleményében a bizottság.

A most közzétett összeállítás a karhatalmi alakulatok vezetőinek karrierútját tartalmazza, ők a szigorú parancsteljesítési hierarchia miatt felelősséget viseltek egységeik magatartásáért.

Az [oldalon](#), a Tudástár rovatban hatvanhét karhatalmi vezető életútja olvasható.

<http://www.origo.hu/itthon/20161205-kozzetettek-a-karhatalmi-vezetok-eletutjat.html>

[Vissza a tartalomjegyzékhez](#)

Megismerheti az 56-os megtorlásokat vezető karhatalmi tiszteket

INDEX.HU – 2016.12.05.

A karhatalom vezetői, 1956-1957 címmel közzétette [honlapján](#) a Nemzeti Emlékezet Bizottsága az 1956-os forradalom utáni megtorlásban közreműködő alakulatok vezetőinek karrierútjait, írja az MTI.

A karhatalmi ezredek az 1956-os forradalom és szabadságharc leverésével egy időben szovjet példára hozták létre. A rendészeti feladatokat végző fegyveres szervezetek állománya önként állt a forradalmat eltipró szovjetek és hazai segítőik mellé. A rendszer hűséges támaszaiként fegyveres szolgálatot vállaltak, letartóztatásokban, forradalmárok felkutatásában, bántalmazásukban vettek részt, olvasható a NEB közleményében.

A most közzétett összeállításban 67 karhatalmi vezető életútja olvasható. Ők a szigorú parancsteljesítési hierarchia miatt felelősséget viseltek egységeik magatartásáért. Bár bizonyos jelek arra utalnak, hogy egyes karhatalmi alakulatok már a forradalom napjaiban is aktívan részt vettek a harcokban, hivatalosan 1956. november 9-étől kezdték megalakítani az ezredek.

A listát és a karhatalmi ezredek [életútját itt találja](#).

http://index.hu/belfold/2016/12/05/1956_karhatalom_karhatalmi_vezetok_megtorlas_neb/

[Vissza a tartalomjegyzékhez](#)

Újabb életpályákat jelentetnek meg olyan személyekről, akik kommunista rendszer kiszolgálói voltak

KOSSUTH RÁDIÓ, 180 PERC - 2016.12.05.

Mv: Körülbelül adásunkkal egy időben újabb életpályákat jelentetnek meg olyan személyekről, akik karhatalmistaként a kommunista rendszer kiszolgálói voltak. A Nemzeti Emlékezet Bizottságának tagja, Ötvös István történész a stúdióban. Jó reggelt!
Ötvös István, történész: Jó reggelt kívánok!

Mv: A kutatásról, mielőtt még a részletekről beszél, hogy kik fog felkerülni és hová, hogyan zajlik a kutatás? Egy picit a kulisszatitkokba avasson be minket.

Ötvös István: Nemzeti Emléket Bizottságnak ugye az a feladata, hogy a múlt feltárásában előrelépéseket tegyen. A helyzet az, hogy a katonai vezetőknek, katonai felsővezetőknek az életrajzait már publikáltuk. Ezek értelemszerűen levéltári dokumentumok áttekintésén alapuló kutatások. Viszonylag nehéz ez, a magyarországi levéltári helyzetet nem akarom minősíteni, sok dokumentum van, nem biztos, hogy rendezett anyagokban kell nekünk kutatni, nem biztos, hogy a megfelelő

helyen találjuk meg a dokumentumokat. Így volt ez a karhatalmi alakulatoknak a névsoraival is. Nincs külön egy olyan levéltári doboz, amelyben a karhatalmisták is fel vannak sorolva, és esetleg oda van írva, hogy ezt kell majd a NEB-nek 2016-ban.

Mv: Igen, de pont azért kérdezem, hogy nyilván egy hozzá értő ember tudja, hogy merre induljon, és mihez nyúljon. De a laikus ember nem tudja, hogy egyébként hogyan kezdődik el vagy, hogy milyen irányba indulnak el.

Ötvös István: Sajnos azt kell mondjam, hogy néha még a..., köszönöm szépen a minősítést, a hozzá értő sem tudja, hogy pontosan hol keresse. Itt tulajdonképpen 1956 utáni levéltári anyagnak a szisztematikus feltárása zajlik, ebben lehet megtalálni, vannak olyan anyagok, amelyek nevesítve szerepelnek, de az anyag többsége, túlzás, hogy rendezetlen, de már irattári elvek alapján van rendezve. Több tízezer oldalt kell adott esetben áttekinteni. Ezt szokták egyébként a történészek egymás között aranymosásnak hívni, amikor...

Mv: Meg akartam kérdezni, hogy mennyire izgalmas ez. Hát az aranymosás kifejezés, az válasz erre.

Ötvös István: Egyrészt izgalmas, másrészt pedig nagyon nem. Hosszú rutinmunka, amelynek a végén viszont aranyat mos az ember. Ebben az esetben az arany, amiről most beszélünk, az tulajdonképpen a karhatalmi vezetők listája, amelyet összeállítottunk. Szeretném hangsúlyozni, hogy ez a mostani tudásunkat tükrözi ez a lista. Itt mi publikálni fogunk egy karhatalomból vagy hivatalosan, ahogy nevezték Honvéd Forradalmi Ezredektől, ezeknek az alárendeltségéről, beosztásáról egy ábrát is, hogy ki, milyen alárendeltségben működött. Ez a mostani tudásunk. Ez lehet, hogy majd még később módosításra szorul sajnos. Az életrajzok maguk, viszont nem.

Mv: De most ugye a Nemzeti Emlékezet Bizottságának a honlapján ez a rész, ez úgy néz ki, hogy oda van írva az elejére, hogy folyamatos feltöltés alatt, és akkor szépen, ügyesen ki lehet választani a pártvezetőket, belügyi vezetőket, vizsgáló tiszteket, stb., stb., stb. Ezek szerint olyan sorrendben kerülnek fel, ahogy a szemük ügyébe, a kutatásuk ügyébe került, vagy más rendszer.

Ötvös István: Nem. Szeretném hangsúlyozni, hogy mi egy viszonylag jól körülhatárolt terv szerint haladunk. Karhatalmistáknál is nem tesszük fel az ezredeknek a névsorát, tehát itt nem névsort fog kapni a honlap látogatója, hanem a vezetőket. Tulajdonképpen mi azt gondoljuk, hogy a politikai vezetés irányából kell megközelítenünk a rendszert. Ezért is kezdtünk pártvezetőkkel. Ugyanúgy a honvédség esetében is a katonai vezetéssel. Itt 1956-ban tulajdonképpen történik egy

hihetetlen nagy fiaskó a pártállam számára. Sem a honvédség, sem a rendőrség nem áll ki a pártállam mellett. Erről viszonylag keveset, vagy kevésbé hangsúlyosan szoktunk, a szakma tudja, de kevésbé szoktuk ezt hangsúlyozni. Nem állnak ki a rendszer mellett a honvédség alakulatai nagy többségükben, a rendőrség sem. És valószínű már az októberi forradalmi napokban elindul egy olyan folyamat, ahol pártrendőrséget szeretnének szervezni, vagy valamifajta olyan fegyveres testületet, ami a párthoz hű. Értelemszerűen a szovjet intervenció után lesz erre kvázi hivatalosan is lehetőség. És november folyamán épül ki a Honvéd Forradalmi Ezredeknek a rendszere, Budapesten három, majd kialakul a vidéki szervezet is Gyurkó Lajosnak a vezetésével. És az egész szervezetnek a vezetője Uszta Gyula, egy régi partizán, aki már a második világháború végén is teljes egészében a szovjeteket szolgálta. Én szeretném azt is hangsúlyozni, hogy miért érdekesek ezek a vezetők. Ezek az emberek akkor állnak a rendszer mellé, amikor a rendszer még nem működik. A '60-as, '70-es, '80-as években millió félelem kényszerítheti együttműködésre az állampolgárt. '56 novemberében ezek még nem működnek.

Mv: Az nagyon fontos dolog, amit mond.

Ötvös István: Még nincs rendszer. Ezek az emberek, legalábbis a tiszték, önként állnak oda. Tehát eleve a karhatalomnak a vezetői önként állnak oda. És önként állnak oda egy nyilvánvalóan megszállóként is viselkedő megszálló mellé. Magam részéről személyesen emlékszem arra, hogy a dabasi laktanya mellett autóztunk el édesapámmal annak idején, a '80-as években, tudtuk, hogy ott vannak a szovjetek, de nem jöttek ki. '56 novemberében ez a megszálló hatalom, ez egy evidensen megszálló hatalom volt, lőttek a (...) hatalomra, lőttek az emberekre. És a karhatalmisták arra vállalkoztak, hogy ezek mellett a szovjetek mellett járőrtevékenységet folytassanak, fegyverrel lépjenek fel csoportok ellen. És ami még fontosabb, hogy ennek a karhatalmi alakulatrendszernek, ennek volt egy felderítő részlege, akik civil ruhában adott esetben beépültek munkahelyekre azért, hogy fedett nyomozásokat folytassanak, és azt is lehet tudni, hogy bizonyos esetekben ezek a nyomozások, ezek bírósági eljárásokhoz vezettek.

Mv: Az előző percekben a Nemzeti Emlékezet Bizottságának a tagját, Ötvös Istvánt hallották.

[Vissza a tartalomjegyzékhez](#)

Közzétették az '56-os megtorlások karhatalmi vezetőinek életútjait

MAGYARIDOK.HU – 2016.12.05.

A karhatalom vezetői, 1956-1957 címmel közzétette honlapján a Nemzeti Emlékezet Bizottsága (NEB) az 1956-os forradalom utáni megtorlásban közreműködő alakulatok vezetőinek karrierútjait – közölte a szervezet hétfőn az MTI-vel.

Az 1956-os forradalom és szabadságharc leverésével egy időben – szovjet példára – az állampártot támogató, rendészeti feladatok ellátását végző fegyveres szervezetek jöttek létre – olvasható a közleményben.

A karhatalmi ezredek állománya önként állt a forradalmat eltipró szovjetek és hazai segítők mellé. A rendszer hűségese támaszaiként fegyveres szolgálatot vállaltak, letartóztatásokban, forradalmárok felkutatásában, bántalmazásukban vettek részt – írták.

A most közzétett összeállítás a karhatalmi alakulatok vezetőinek karrierútjait tartalmazza, ők a szigorú parancsteljesítési hierarchia miatt felelősséget viseltek egységeik magatartásáért.

A www.neb.hu oldalon, a Tudástár rovatban hatvanhét karhatalmi vezető életútja olvasható.

Bár bizonyos jelek arra utalnak, hogy egyes karhatalmi alakulatok már a forradalom napjaiban is aktívan részt vettek a harcokban, hivatalosan 1956. november 9-étől kezdték megalakítani az ezredekot – olvasható a NEB honlapján.

<http://magyaridok.hu/belfold/kozzetettek-az-56-os-megtorlasok-karhatalmi-vezetoinek-eletutjait-1230352/>

[Vissza a tartalomjegyzékhez](#)

Karhatalmi vezetők történeteit tette közzé a Nemzeti Emlékezet Bizottsága

HIRADO.HU – 2016.12.05.

Az 1956-os forradalom után tevékenykedő karhatalmi vezetők történeteit teszi közzé hétfőtől a honlapján a Nemzeti Emlékezet Bizottsága (NEB) - közölte Ötvös István, a bizottság tagja az M1 aktuális csatornán hétfőn.

Ötvös István elmondta, több mint hatvan vezető történetét lehet elolvasni mátol a www.neb.hu oldalán, a Tudástárban.

A részletekről szólva azt mondta, a forradalom alatt az államrendőrség és a hadsereg nem állt ugyan a forradalom mellé, de a hatalmat sem szolgálta ki, ezért már valószínűleg akkor felmerült a gondolat, hogy létre kellene hozni egy a párt uralmát szolgáló fegyveres testületet.

Végül november 4-e után kezdték el szervezni az úgynevezett Honvéd Forradalmi Ezredeket, amelyek a fegyverrel bevonuló szovjetek mellett szolgálták az újonnan felépülő rendszert. Ezek a karhatalmi ezredek együtt járőröztek a szovjetekkel, valamint felderítő csoportokat hoztak létre, amelyek beépültek a forradalmárok közé, a munkahelyekre, és onnan jelentettek.

A Kádár-rendszer megszilárdulása után, 1957 tavaszán már elkezdtek felszámolni a karhatalmi ezreket, de a személyi aktákban maradt nyoma a tevékenységüknek, sőt maguk a karhatalmisták is megírták, mi tettek. Ezért tudják nyilvánosságra hozni a történeteket - fűzte hozzá Ötvös István.

<http://www.hirado.hu/2016/12/05/karhatalmi-vezetok-torteneteit-tette-kozze-a-nemzeti-emlekezet-bizottsaga/?source=hirkereso>

Hasonló tartalommal megjelent cikkek:

[HIR.MA](#) - [Karhatalmi vezetők történeteit tette közzé a Nemzeti Emlékezet Bizottsága](#) - 2016-12-05

[WEBRADIO.HU](#) - [Karhatalmi vezetők történeteit tette közzé a Nemzeti Emlékezet Bizottsága](#) - 2016-12-05

[ATV.HU](#) - [Karhatalmi vezetők történeteit tették közzé](#) - 2016-12-05

[HIR.MA](#) - [Közzétették a karhatalmi vezetők életútjait](#) - 2016-12-05

[HUNHIR.HU](#) - [1956 - Közzétették a karhatalmi vezetők életútjait - nem inkább életfogytig sítire kéne küldeni őket?](#) - 2016-12-05

[HUNHIR.HU](#) - [1956 - Közzétették a karhatalmi vezetők életútjait - nem inkább életfogytig sítire kéne küldeni őket?](#) - 2016-12-05

[MIXONLINE.HU](#) - [Közzétették a karhatalmi vezetők életútját](#) - 2016-12-05

[WEBRADIO.HU](#) - [1956 - Közzétették a karhatalmi vezetők életútjait](#) - 2016-12-05

[LIBRARIUS.HU](#) - [Nyilvánossá tették 67 karhatalmi vezető életútját](#) - 2016-12-05

[HIREK.SK](#) - [1956 - Közzétették a karhatalmi vezetők életútjait](#) - 2016-12-05

[FEMINA.HU](#) - [Féltnve őrzött titkok 1956-ból: ma nyilvánosságra hozták őket](#) - 2016-12-05

[KANIZSAUJSAG.HU](#) - 1956 - Közzétették a karhatalmi vezetők életútjait - 2016-12-05

[MA.HU](#) - 1956 - Közzétették a karhatalmi vezetők életútjait - 2016-12-06

[ALFAHIR.HU](#) - '90 után honvédségi temetést, sőt előléptetést is kaptak a pufajkás tisztek - 2016-12-05

[HIROZON.HU](#) - Megismerheti az 56-os megtorlásokat vezető karhatalmi tiszteket - 2016-12-05

[HIRSTART.HU](#) - Megismerheti az 56-os megtorlásokat vezető karhatalmi tiszteket - 2016.12.05.

[HIRVONAL.HU](#) - Megismerheti az 56-os megtorlásokat vezető karhatalmi tiszteket -2016-12-05

[CIVILHETES.NET](#) - Mi kellett ahhoz, hogy valaki Horthy katonájából Kádáré legyen? - 2016-12-13

[Vissza a tartalomjegyzékhez](#)

Nyilvánosak az '56-ot megtorló Honvéd Forradalmi Ezredek vezetőinek karrierútjai

888.HU – 2016.12.05.

Szerző: Vincze Viktor Attila

A karhatalom vezetői, 1956-1957 címmel közzé tette honlapján a Nemzeti Emlékezet Bizottsága (NEB) az 1956-os forradalom utáni megtorlásban közreműködő, úgynevezett Forradalmi Ezredek, azaz a megtorló karhatalmi alakulatok vezetőinek karrierútjait. A NEB ezzel a listával azt a nyilvánosság által kevésbé ismert korszakot idézi fel, amikor az '56 utáni megtorlás első és legbrutálisabb eszköze, a karhatalom, a párt ökleként 1957 nyaráig teljesen törvénytelenül működött - mondta el a 888h.hu számára nyilatkozva Ötvös István, a NEB bizottsági tagja.

888.hu: Miért és ki adott felhatalmazást, utasítást a megtorlás eszközeként szolgáló karhatalom létrehozására az '56-os forradalom és szabadságharc után?

Ötvös István: Az '56 utáni megtorlás kevésbé ismert részlete az, hogy Münnich hozta létre a fegyveres erők minisztériumát, amely alá tartozott a Magyar Honvédség, amelybe hivatalosan ezek a karhatalmi ezredek tartoztak. Ez azonban csak formalitás

volt, mert valójában ezek a karhatalmi, megtorló alakulatok nem katonai alakulatok voltak. Annak, hogy ezek a törvénytelenégeket elkövető alakulatok miért a Honvédség szervezetén belül kerültek kialakításra az lehetett az oka, hogy a forradalom alatt az államrendőrség és a hadsereg nem állt a forradalom mellé, de a hatalmat sem szolgálta ki, így nem volt hajlandó - egy-két elszigetelt példától eltekintve - részt venni a polgári lakosság elleni akciókban sem. Ezért különösen fontos volt a pártvezetés számára a létrehozása egy a párt uralmát szolgáló fegyveres testületnek, ráadásul a honvédségi szervezetén belül. A későbbi munkásőrségről már törvény rendelkezett, a Honvéd Forradalmi Ezredekről, a karhatalmi ezredekről viszont semmilyen törvény nem rendelkezett. November 4-vel a Kádár rendszer születésével egy időben kezdték el szervezni az úgynevezett, Honvéd Forradalmi Ezredek, amelyek a fegyverrel bevonuló szovjetek mellett szolgálták az újonnan felépülő rendszert. Hivatalosan 1956. november 9-étől alakultak meg az ezredek.

888.hu: Milyen tevékenységet végzett ez a karhatalmi szervezet?

Ö.I.: Ez a szervezet volt az '56 utáni megtorlás egyik legfőbb eszköze, a párt ökle. Ezt jól mutatja az is, hogy az első forradalmi karhatalmi ezred állománya, az zömében volt ÁVH-sokból állt össze. A szervezet vezetője az az Uszta Gyula volt, aki már partizánként is a szovjeteket szolgálta. A karhatalmisták egyébként - többek között - több sortűzért is személyesen felelősek, így például a december 12-ei egri sortűzért és a nyugati téri sortűzért is. A karhatalmisták egyik fő tevékenységükként fedett nyomozásokat folytattak. Volt egy felderítő részlegük ezeknek a karhatalmi ezredeknek, ezekből Budapesten három is működött. Ezek végezték el az '56 utáni megtorlás, a fegyveres bosszúállás legbrutálisabb részét, ráadásul mindezt bármiféle hivatalos, törvényes felhatalmazás nélkül. Ezeknek az illegális, megtorló tevékenységet végző alakulatoknak a tagjai gyakorlatilag agyonverték embereket, nagyon súlyosan bántalmaztak, megkínóztak embereket. 1956 november 5-től 1957 januárjáig, februárjáig gyakorlatilag ők hajtották végre az első megtorló akciókat mialatt látványosan közösen járőröztek a megszálló szovjet csapatokkal. Gyakorlatilag ők voltak a párt ökle, az MSZMP minden törvényesség nélkül létrehozott és működtetett hadserege. Ezek a karhatalmi ezredek november 5-től nemcsak együtt járőröztek a szovjetekkel, de ugyanakkor olyan felderítő csoportokat is létrehoztak, amelyek beépültek a forradalmárok közé, a munkahelyekre, és onnan jelentettek. Bizonyos jelek egyébként arra utalnak, hogy egyes karhatalmi alakulatok egyébként

már a forradalom napjaiban is aktívan részt vettek a harcokban. Fontos tény, hogy a karhatalmi ezredek állományának minden tagja önként állt a forradalmat eltipró szovjetek és hazai segítők mellé.

888.hu: Mi derül ki a karhatalmi vezetőknek a Forradalmi Ezredek 1957-es megszüntetése utáni karriertörténetéből?

Ö.I.: A megtorlás törvénytelenül létrehozott szervezetét '57 márciusától kezdték el megszüntetni és júniusban végleg megszüntették. Ezt követően a volt karhatalmi állomány tagjainak többsége a kádár rendszer olyan rendvédelmi szervezeteinél lettek vezetőként elhelyezve, mint a honvédség, a rendőrség, és a határőrség.

888.hu: A karhatalmista életpályákhoz kötődő nevek tulajdonosai között van még élő személy? És mi lesz a következő kutatási eredmény, amit a NEB a közeljövőben nyilvánosságra hoz majd?

Ö.I.: A nyilvánosságra hozott vezető személyek közül már senki sem él. A NEB által nyilvánosságra hozni tervezett anyagok kapcsán pedig én csak arról a katonai területről tudok nyilatkozni, aminek a témafelelőse vagyok. Ezen a területen - azt tudom mondani, hogy - hamarosan érdekes kutatási eredmények nyilvánosságra hozatalára számíthat a közvélemény a munkásőrséggel kapcsolatban.

„A karhatalom vezetői, 1956–1957” címmel, máától olvasható a Nemzeti Emlékezet Bizottságának honlapján, a www.neb.hu oldalon, a Tudástárban a karhatalmi alakulatok 67 vezetőjének karrierútja.

<http://888.hu/article-nyilvanosak-az-56-ot-megtorlo-honved-forradalmi-ezredek-vezetoinek-karrierutjai>

[Vissza a tartalomjegyzékhez](#)

---

56 után tevékenykedő karhatalmi vezetők történeteit teszi közzé a Nemzeti Emlékezet Bizottsága

POLGARPORTAL.HU -2016.12.05

Az 1956-os forradalom után tevékenykedő karhatalmi vezetők történeteit teszi közzé hétfőtől a honlapján a Nemzeti Emlékezet Bizottsága (NEB) – közölte Ötvös István, a bizottság tagja az M1 aktuális csatornán hétfőn.

Ötvös István (forrás: hirado.hu) elmondta, több mint hatvan vezető történetét lehet elolvasni máától a www.neb.hu oldalán, a Tudástárban.

A részletekről szólva azt mondta, a forradalom alatt az államrendőrség és a hadsereg nem állt ugyan a forradalom mellé, de a hatalmat sem szolgálta ki, ezért már valószínűleg akkor felmerült a gondolat, hogy létre kellene hozni egy a párt uralmát szolgáló fegyveres testületet.

Végül november 4-e után kezdték el szervezni az úgynevezett Honvéd Forradalmi Ezredeket, amelyek a fegyverrel bevonuló szovjetek mellett szolgálták az újonnan felépülő rendszert. Ezek a karhatalmi ezredek együtt járőröztek a szovjetekkel, valamint felderítő csoportokat hoztak létre, amelyek beépültek a forradalmárok közé, a munkahelyekre, és onnan jelentettek.

A Kádár-rendszer megszilárdulása után, 1957 tavaszán már elkezdtek felszámolni a karhatalmi ezredeket, de a személyi aktákban maradt nyoma a tevékenységüknek, sőt maguk a karhatalmisták is megírták, mi tettek. Ezért tudják nyilvánosságra hozni a történeteket – fűzte hozzá Ötvös István.

<http://polgarportal.hu/56-utan-tevekenykedo-karhatalmi-vezetok-torteneteit-teszi-kozre-nemzeti-emlekezet-bizottsaga/>

[Vissza a tartalomjegyzékhez](#)

[A Nemzeti Emlékezet Bizottság honlapján adja közre az 1956-os forradalom leverésében és a megtorlásban kulcsszerepet játszó karhatalmi vezetők névsorát](#)
INFORÁDIÓ, REGGELI HÍREK - 2016.12.06.

Mv: A Nemzeti Emlékezet Bizottság honlapján adja közre az '56-os forradalom leverésében és a megtorlásban kulcsszerepet játszó karhatalmi vezetők névsorát és életrajzát. Ötvös István történészt, a bizottság tagját hallják.

Ötvös István, történész: A karhatalmi ezredeket rögtön november 5-én kezdték el szervezni. Előzményei valószínűleg már a forradalom alatt is voltak, de hivatalosan csak ekkor, november, december folyamán ez volt a Kádár-rendszer megszilárdításának az első fázisa, különösen a vezetői önként csatlakoztak a szovjet megszállókhoz, és részben a szovjetekkel együttműködve, és részben önállóan akciókat hajtottak végre, forradalmárokat tartóztattak le, dokumentálhatóan

bántalmazásokban vettek részt november, december folyamán. A karhatalmi ezredek, azok elvileg Münnich Ferenc, a fegyveres erők minisztere alárendeltségébe tartozó honvédség alárendeltjei voltak. Magát a karhatalmi ezredet, először az első Uszta Gyula állította föl, az ő életrajzát is közöljük természetesen, utána november közepén került felállításra a második, harmadik ezred, majd végül a vidéki karhatalom november folyamán. Az egész tulajdonképpen Uszta Gyula parancsnoksága alatt állt, aki a második világháború alatt partizániskolát végzett, számos korábbi esetet is tudunk az életéből, amikor lehetett tudni, hogy ő a legkeményebb megtorlástól sem riad vissza, hogy ha a rendszert meg kell védenie.

Hasonló tartalommal:

- INFORÁDIÓ - MŰSORFOLYAM - 2016.12.05. 16:21:30 (00:03:13)

[Vissza a tartalomjegyzékhez](#)

Megnevezték a karhatalmi ezredek vezetőit

MAGYAR NEMZET - 2016. 12. 06.

Szerző: Lőrincz

Közzétette honlapján a Nemzeti Emlékezet Bizottsága az 1956-os forradalom utáni megtorlásban közreműködő alakulatok vezetőinek karrierútjait.

A forradalom és szabadságharc leverésével egy időben kezdték el szervezni az úgynevezett Honvéd Forradalmi Ezredek, amelyek a fegyverrel bevonuló szovjetek mellett szolgálták az újonnan felépülő rendszert. Ezek a karhatalmi ezredek együtt járőröztek a szovjetekkel, valamint felderítő csoportokat hoztak létre, amelyek beépültek a forradalmárok közé és a munkahelyekre, később pedig onnan jelentettek. A rendszer hűségese támaszaiként fegyveres szolgálatot is vállaltak, letartóztatásokban is részt vettek.

A Kádár-rendszer megszilárdulása után, 1957 tavaszán már elkezdtek felszámolni a karhatalmi ezredek, de a személyi aktákban maradt nyoma a tevékenységüknek, ráadásul maguk a karhatalmisták is megírták, mit tettek.

A karhatalom vezetői, 1956–1957 címmel közzétett összeállítás az alakulatok vezetőinek karrierútjait tartalmazza, ők a szigorú parancsteljesítési hierarchia miatt felelősséget viseltek egységeik magatartásáért. A www.neb.hu oldalon, a Tudástár rovatban hatvanhét karhatalmi vezető életútja olvasható. Bár bizonyos jelek arra utalnak, hogy egyes karhatalmi alakulatok már a forradalom napjaiban is aktívan részt vettek a harcokban, hivatalosan 1956. november 9-től kezdték el megalakítani az ezredeket.

A rendszer hűségese támaszaiként fegyveres szolgálatot is vállaltak, letartóztatásokban is részt vettek.

[Vissza a tartalomjegyzékhez](#)

[Közzétették az adatokat a forradalom megtorlóiáról](#)

MAGYAR HÍRLAP - 2016. 12. 06.

A karhatalom vezetői, 1956-1957 címmel a Nemzeti Emlékezet Bizottsága (NEB) közzétette honlapján az 1956-os forradalom utáni megtorlásban közreműködő alakulatok vezetőinek karrierútját.

A Neb.hu oldalon hatvanhét személy adatai szerepelnek.

Bár bizonyos jelek arra utalnak, hogy egyes karhatalmi egységek már a forradalom napjaiban is aktívan részt vettek a harcokban, hivatalosan 1956. november 9-től kezdték megalakítani az ezredeket – olvasható a NEB honlapján.

[Vissza a tartalomjegyzékhez](#)

[Karhatalmi vezetők történeteit tette közzé a Nemzeti Emlékezet Bizottsága](#)

MULT-KOR.HU - 2016. 12. 06.

Az 1956-os forradalom után tevékenykedő karhatalmi vezetők történeteit teszi közzé hétfőtől a honlapján a Nemzeti Emlékezet Bizottság (NEB) - közölte Ötvös István, a bizottság tagja az M1 aktuális csatornán.

A forradalom alatt az államrendőrség és a hadsereg nem állt ugyan a forradalom mellé, de a hatalmat sem szolgálta ki, ezért már valószínűleg akkor felmerült a gondolat, hogy létre kellene hozni egy, a párt uralmát szolgáló fegyveres testületet. Ötvös István elmondta, több mint hatvan vezető történetét lehet elolvasni máától a www.neb.hu oldalán, a Tudástárban. A részletekről szólva azt mondta, a forradalom alatt az államrendőrség és a hadsereg nem állt ugyan a forradalom mellé, de a hatalmat sem szolgálta ki, ezért már valószínűleg akkor felmerült a gondolat, hogy létre kellene hozni egy, a párt uralmát szolgáló fegyveres testületet. Végül november 4-e után kezdték el szervezni az úgynevezett Honvéd Forradalmi Ezredeket, amelyek a fegyverrel bevonuló szovjetek mellett szolgálták az újonnan felépülő rendszert. Ezek a karhatalmi ezredek együtt járőröztek a szovjetekkel, valamint felderítő csoportokat hoztak létre, amelyek beépültek a forradalmárok közé, a munkahelyekre, és onnan jelentettek. A Kádár-rendszer megszilárdulása után, 1957 tavaszán már elkezdték felszámolni a karhatalmi ezreket, de a személyi aktákban maradt nyoma a tevékenységüknek, sőt maguk a karhatalmisták is megírták, mit tettek. Ezért tudják nyilvánosságra hozni a történeteket - fűzte hozzá Ötvös István. Egy példa a feltöltött karhatalmi vezetők életútjából: Apja péksegédként dolgozott, anyját Mihajls Erzsébetnek hívták. Négy elemi osztályt (1927-1931) és a négy polgári osztályt (1931-1935) végzett. Eredeti foglalkozása lemezlakatos volt. 1943-ban az illegális kommunista párt tagja lett. A zászlóaljparancsnoki tanfolyamot 1948-1949-ben végezte el. Hivatásos katonai pályafutását 1949. május 1-jén mindjárt századosi rendfokozattal kezdte meg. Fegyverneme, katonai szakképzettsége páncélos volt. 1950-ben már őrnagy, 1953-ban alezredes lett. Az 1956-os forradalom idején, október 26-án, mint a 4. gépkocsizó lövészadosztály parancsnoka, Gyöngyösön legalább négyszer oszlotta fel halál vagy sebesülés nélkül – esetenként harcokcsival manőverezve – a laktanya előtt fegyverekért tüntető tömeget. Ezt megismételte október 28-án és 29-én is. 1956 novemberében a Heves megyei karhatalom parancsnoka lett, e tisztségben az egyik legfőbb felelőse egy legalább nyolc halottat és sebesültet követelő negyven december 10-i miskolci, illetve a december 11-i, valamint az ugyancsak nyolc halottal járó 12-i egri sortüzeknek. Az 1956-os forradalom alatti és utáni tevékenységéről személyi okmánygyűjtőjében a következő olvasható: „1956. 10. 23.-1956. 12. 01.-IG a 4. gépkocsizó lövészadosztály parancsnokaként Gyöngyösön [tartózkodott]. A hadosztályt 1956. 10. 20-án felszámolták, az ottmaradt tisztekkel megszervezte a helyőrség rendjének fenntartását, a rendelkezésre álló erőkkel biztosította a járás és a

város területén a rend fenntartását.” „Az ellenforradalom idején igen nehéz helyzetben volt, mert a hadosztályt felszámolás időszakában érte [a forradalom], és csak a hadosztály törzs állt rendelkezésre. Tevékenysége azonban így is pozitívnak értékelhető. 1956. nov. 15-től, mint Heves megye karhatalmi parancsnoka, szilárdan kiállt a néphatalom mellett és nagyban hozzájárult a megye területén a rend helyreállításához és fenntartásához.” 1957. áprilisban ezredes Lett, 1961-től pedig már vezérőrnagyi rendfokozattal rendelkezett. A Szovjetunióban 1959 és 1961 között elvégzett Vorosilov Vezérkari Akadémia után 1961-ben a 11. gépesített lövészadosztály parancsnokává nevezték ki. 1969-től 1975. december 1-jéig, nyugállományba helyezéséig a Magyar Néphadsereg Központi Harcálláspont parancsnokaként szolgált. Elhunytakor a Magyar Honvédség Saját halottjának nyilvánította.

<http://mult-kor.hu/cikk.php?id=47142>

[Vissza a tartalomjegyzékhez](#)

1956 - Közzétették a karhatalmi vezetők életútjait

MA.HU – 2016.12.06.

A karhatalom vezetői, 1956-1957 címmel közzétette honlapján a Nemzeti Emlékezet Bizottsága (NEB) az 1956-os forradalom utáni megtorlásban közreműködő alakulatok vezetőinek karrierútjait.

Az 1956-os forradalom és szabadságharc leverésével egy időben - szovjet példára - az állampártot támogató, rendészeti feladatok ellátását végző fegyveres szervezetek jöttek létre - olvasható a közleményben.

A karhatalmi ezredek állománya önként állt a forradalmat eltipró szovjetek és hazai segítők mellé. A rendszer hűségese támaszaiként fegyveres szolgálatot vállaltak, letartóztatásokban, forradalmárok felkutatásában, bántalmazásukban vettek részt - írták.

A most közzétett összeállítás a karhatalmi alakulatok vezetőinek karrierútjait tartalmazza, ők a szigorú parancsteljesítési hierarchia miatt felelősséget viseltek egységeik magatartásáért.

A NEB [honlapján](#), a Tudástár rovatban hatvanhét karhatalmi vezető életútja olvasható.

Bár bizonyos jelek arra utalnak, hogy egyes karhatalmi alakulatok már a forradalom napjaiban is aktívan részt vettek a harcokban, hivatalosan 1956. november 9-étől kezdték megalakítani az ezredeket - olvasható a NEB honlapján.

http://www.ma.hu/belfold/293618/1956_Kozzetettek_a_karhatalmi_vezetok_eletutja_it?place=srss

[Vissza a tartalomjegyzékhez](#)

Idősek Tanácsa: a nyugdíjasoknak is egyre jobb a helyzetük

ALFAHIR.HU - 2016. 12. 06.

Lépésről lépésre.

Az Idősek Tanácsának tagja, Kusovszky Imréné szerint lépésről lépésre haladnak, hogy a nyugdíjasoknak is jobb legyen Magyarországon. Nyilvánosságra hozta a kommunista múlt feltárásával foglalkozó Nemzeti Emlékezet Bizottsága a 1956-os szabadságharc leverését követő megtorlások során kulcsszerepet játszó karhatalom, vagyis a "pufajkások" vezetőinek nevét és rövid életrajzát. A lista nem csak a Kádár-rezsim véres születésének hónapjairól, vagy a diktatúra évtizedeiről mond el sokat - de az úgynevezett "rendszerváltásról" is.

http://alfahir.hu/idosek_tanacs_a nyugdijasoknak_is_egyre_jobb_a_helyzetuk

[Vissza a tartalomjegyzékhez](#)

A karhatalmista vezetők kiemelt nyugdíjat kaptak

MAGYAR NEMZET - 2016. 12. 07.

Szerző: Laczik Erika

Hatvanhét karhatalmista vezető katonai pályájának bemutatásával bővült a www.neb.hu Tudástára.

Ezek a katonák hozták létre a párt uralmát szolgáló karhatalmi ezredeket, amelyek az 1956-os forradalom és szabadságharc leverése után a kádári diktatúra megerősödését és fegyveres védelmét szolgálták.

A Nemzeti Emlékezet Bizottsága (NEB) által publikált anyagok szerint a 67 vezető életrajza, tevékenysége, pályája nyomon követhető. A rendszerváltozásig közülük tizennyolcan meghaltak, a többiek viszont kiemelt főtiszti nyugdíjukkal zavartalanul éltek mindennapjaikat a demokratikus Magyarországon.

Egyik demokratikusan választott kormánynak sem volt érdeke a karhatalmat létrehozó főtisztek, ezred- és századparancsnokok elszámoltatása.

A fővárosban volt a legnagyobb ellenállás, ezért az Elnöki Tanács határozata értelmében itt hozták létre az első három ezredet. A karhatalom felállítását az akkor 42 éves Uszta Gyula vezérőrnagy a politikai akaratnak megfelelően alakította. Uszta már 1956. november 4-én összehívta a Katonai Tanácsot, ahol a következőket mondta: „Határozottan kell fellépni az ellenséggel szemben. Gyorsan és kegyetlenül le kell számolni velük.” Mint Ötvös István, a NEB tagja lapunknak elmondta, az ezred állománya főként a volt ÁVH tisztjeiből állt.

A vidéki karhatalmat Gyurkó Lajos vezérőrnagy szervezte meg. Az ő parancsára történt október 27-én a tiszakécskei mézszárlás. December 8-án Salgótarjánban, 10-én Miskolcon, 12-én Egerben, 22-én Tinnyén a fegyvertelen tüntető tömegbe lőttek. – Erre kaptak megbízást, ez volt a feladatuk, „az ellenforradalmi bandák szétverése és a rend megszilárdítása” – mondta Ötvös. A karhatalmat 1957. április 30-ától fokozatosan oszlatták fel.

Az „ellenforradalmi bandák” szétverése, a kádári diktatúra megerősítése volt a feladatuk.

[Vissza a tartalomjegyzékhez](#)

[Communist Police Commanders' Lives are Open Books Now](#)

HUNGARYTODAY.HU - 2016. 12. 07.

Now everyone can read about the life of the communist commanders who fought against the Hungarian revolution in 1956. 'The Leaders of the System' ('A Karhatalom Vezetői') is the name of a document which is now available on the **Nemzeti Emlékezet Bizottsága** (Hungarian National Memory Committee) website. This document presents the career path of the communist armed leaders who helped [...] The post-Communist Police Commanders' Lives are Open Books Now appeared first on Hungary Today.

Dear Readers, According to Hungarian tradition, St. Nicholas arrives every year on the night of his feast day (Dec. 6th), leaving chocolates and other presents for well-behaved children. Well, it would seem that we at Hungary Today have been at least moderately good, as this year we have received a new website, courtesy of both St. Nicholas and our own [...] DARING TO DREAM BIG! The 2024 Summer Olympic Games in Budapest, Hungary! Making Hungary great again? The comparison to Donald Trump's successful election campaign slogan in the United States is not far-fetched. "We mean business and we are here to win", the U.S. President-elect kept saying all along. In many ways, the Hungarian prime minister has a similar attitude. "Daring to dream big!" has been the motivating maxim of the Orbán government [...] HungaryToday talked with Ferenc Sebő, a folk-musician who has been the recipient of the Kossuth Prize and Artist of the Nation Prize. He is a songwriter, folklorist and architect, as well as a guitar and hurdy-gurdy player; furthermore, he is one of the founders of the Hungarian "táncházmozgalom" (folklore-movement). In this interview, he discusses the current status of the folk music in [...] A century ago today, Emperor-King Francis Joseph, the longest reigning ruler of Hungary and the third-longest reigning monarch in European history, died. He died in the place he was born, in the Schönbrunn Palace in Vienna. And while in Austria's capital his face and name are practically omnipresent, in Budapest he is nowhere to be seen. For Francis Joseph has always held [...]

<http://hungarytoday.hu/news/communist-police-commanders-lives-open-books-now-88659>

[Vissza a tartalomjegyzékhez](#)

Listázott pufajkások

MAGYAR NEMZET, HÉTVÉGI MAGAZIN - 2016. 12. 10.

Szerző: Pethő Tibor

A Nemzeti Emlékezet Bizottsága a napokban közzétette az 1956–1957-ben szolgálatot teljesítő karhatalmisták parancsnoki névsorát. A listán nyílegyenes pályafutásúak mellett meglepően kacskaringós életutat bejárt személyeket is találunk.

Kik voltak, mit akartak? – tette fel a kérdést könyvének címében az „ellenforradalmat leleplező” Hollós Ervin. A propagandakönyv szerzője a kádári pártállam egyik

kedvenc újságírója volt Sólyom József és Szabó László mellett, és egyben a BM-elhárítás első vonalbeli harcosa is. A kérdésre – már az első felére: hogy kik voltak – most megérkezett a válasz. Igaz, nem egészen abban a formában, ahogyan Hollós elképzelte.

A Nemzeti Emlékezet Bizottsága (NEB) közzétette az 1956–1957-ben szolgálatot teljesítő karhatalmisták parancsnoki névsorát.

Az előzmények fontos része, hogy a forradalom alatt a Magyar Néphadsereg „megbénult”. Alakulatainak nagy részét legalábbis nem lehetett bevetni a felkelőkkel szemben. Akik hajlandók voltak fegyverrel a kezükben a „néphatalom” védelmére kelni, a november 4-ét megelőző napokban azok többsége is vagy semleges viselkedett, vagy – mint számos későbbi jelentésben olvasható – „a lakásán tartózkodott”. A honvédség iránt ezért a bevonuló szovjet hadsereg erős bizalmatlansággal viseltetett. A Moszkvából, majd később egy leány falui villából – szovjet felső vezetők által – irányított Kádár-kormány mozgástere helyzetéből adódóan rendkívül szűk volt. Ez is arra motiválta őket, hogy minél előbb életre hívjanak egy olyan fegyveres szervet, amely feltétel nélkül vállalja az új uralom szolgálatát, és részt vesz a rendteremtésben is. A szándékot a szovjetek is támogatták, akik a magyar kommunista hatalom megerősítését kívánták Kádáréktól. A karhatalmista alakulatok, amelyek közül néhány már a Nagy Imre-kormány idején elkezdett szervezkedni titokban, nagyrészt 1956. november 9. után jöttek létre. Tagjai hithű párttagok, korábbi illegális harcosok, volt partizánok, a felosztatott ÁVH, a dezorganizálódott rendőrség, illetve a Magyar Néphadsereg hadra fogható tisztjei voltak. Ők vettek részt a fegyveres szolgálat mellett a letartóztatásokban, a forradalmárok felkutatásában, bántalmazásában.

Mindezt persze eddig is tudtuk. Azt viszont, hogy az összkép jóval bonyolultabb – naivság ide, naivság oda –, nem gondoltuk volna. Azzal tisztában lehettek a kutatók és a korszak iránt érdeklődő laikusok, hogy a karhatalmisták között számos „ellentmondásos” múltú ember szolgált. Ha felvetődött a kérdés, kapásból említették a példás párttag Monostori Gyula századost, aki repülőgépről lövetett ötvenhat októberében a tüntetők közé, sőt utóbb részt vett a pufajkások munkájában is, amiért megkapta a Munkás-Paraszt Hatalomért érdemrendet. Egy évtizednek kellett eltelnie, hogy a közvélemény megtudja: az eredetileg Michalik Gyulának nevezett férfi 16 évesen nyilas pártszolgálatosként aktívan részt vett a zuglói kegyetlenkedésekben. A hungarista mozgalomba veterán szélsőjobboldali édesapja szervezte be, akinek 1944.

novemberi temetéséről a filmhíradó is beszámolt. (Monostori az 1967-es zuglói nyilas perben tíz év börtönbüntetést kapott.) A NEB által közzétett életrajzi adatokat azért is érdemes részletesen megvizsgálni, mert ékes bizonyítékai a történelmi események bonyolultságának, és ettől nem függetlenül az abban részt vevők olykor egészen esetleges pályafutásának.

Van persze, akinek a vattás pufajka felöltéséig egyenes az útja. Köztük említhető – a listát böngészve – a szegénysorból érkező, szinte a kezdetektől kommunista Borbás Máté és Bradács György. (Utóbbit az ötvenes évek törvénysértései miatt az 1962-es desztalinizációs időszakban félreállították. Eredeti szakmájához visszatérve egy sütőgyár igazgatója lett.) Lóránt Imre karhatalmista ezredparancsnok a Horthy-rendszer idején zászlósságig vitte, később származása miatt behívták munkaszolgálatra, majd szovjet fogságba esett. A katonai ranglétrán elképzeltetlen sebességgel emelkedett egyre magasabbra a háború után: 1945 márciusában hadnaggyá, augusztusban főhadnaggyá léptették elő, 1946 októberében őrnagy, 1947 júniusában alezredes volt. Pályafutása a Kádár-rendszerben sem tört meg, ellentétben karhatalmista parancsnok társáéval, akivel élete, legalábbis „történelmileg” (hogy Kádár János egyik kedvenc szavát vegyük kölcsön), különös módon ért össze. A Csongrád megyei pufajkás vezetőt, Bán László alezredest azért kellett a hatvanas évek közepén eltávolítani a katonai pályáról, mert kiderült, hogy a második világháború idején, a keleti fronton keretlegényként munkaszolgálatosokkal kegyetlenkedett, és egy tömeges kivégzésnél is jelen volt.

Találunk olyan parancsnokot is, akit utóbb a forradalom alatti „helytelen magatartása” miatt vontak felelősségre.

Az 1947-ben a kisgazdapártból a kommunistákhoz átlépő Csulák Jánost, aki sokáig a miskolci alakulatokat vezette, majd 1963-ig Borsod megyei munkásőrparancsnok volt, azzal vádolták, hogy a forradalom idején nem csak lázított, lőni is akart, miután elkobozta a helyi szovjet tanácsadó Pobeda gépkocsiját.

A vádak azonban gyorsan megcáfolták – vagy legalábbis ad acta tették.

Nem volt ilyen szerencsés Dienes Ödön pufajkás századparancsnok-helyettes, akit 1957 márciusában „ellenforradalmi tevékenységéért” kiteszítottak a testületből. Kiderült, hogy bár a forradalom idején a Szabad Nép székházának a védelmét irányította, október 30-tól november 3-ig, amikor pacifikáló feladattal a Corvin közbe vezényelték, ott nemzetőr zászlóaljot szervezett, annak a parancsnoka lett. Dienes ellen szólhatott, hogy korábban Ludovikát végzett, 1931-ben avatták hadnaggyá, míg

a háború a magyar királyi honvédség századosaként érte. Igaz, 1947-ben belépett a Magyar Kommunista Pártba, s attól kezdve katonai karrierje az új hadseregben is folytatódott. (Nota bene, három évvel idősebb kőszegi növendékként Ottlik Gézát is ismerhette akár.) Ne felejtjük, hogy Dieneshez hasonlóan a régi tisztek közül sok továbbszolgáló lett kommunista párttag, elegendő csupán Király Bélára vagy a forradalom után mártírhalált halt Maléter Pálra és Pálinkás-Pallavicini Antalra gondolni. A tény viszont, hogy a kádári megtorlás karhatalmista parancsnokai között is találhatunk nem egy korábbi magyar királyi honvédtisztet, hirtelenjében meglepő. A lelkes közreműködő Kereszty Béla például (1942-ben avatták hadnaggyá, 1944-től főhadnaggy) a forradalom leverése után született értékelés szerint maga is részt vett az ellenforradalmi csoportok elleni akciókban. Így a Nyugati pályaudvarnál, a Moszkva tér környéke megtisztításában – beleértve a Ganz Villamossági Gyár nemzetőrségének leszerelését –, valamint a Móricz Zsigmond körtér tüntetőinek szétverésében. Sok hasznos javaslata volt. „Nagy szerepe van a budakörnyéki [sic!] területek megtisztításában és több százezer forint értékű honvédségi anyag begyűjtésében.” (Keresztyt feltétlen hűségében egyébként az sem rendítette meg, hogy szülei klerikális beállítottsága miatt korábban egy időre a párttagságától is megfosztották.) Említhetnénk még Koncz Andor magyar királyi pánccélos századosot, aki 1957. májusáig az 1. karhatalmi ezred törzsparancsnokaként szolgált, vagy a rejtélyes háttérű Lövészzy Andrást (1942-ben főhadnaggy), akit 1951-ben osztályidegenként eltávolítottak ugyan a párt soraiból, de karhatalmistának szinte elsőként jelentkezett. Igaz, „a pártnak nem tagja, politikai kérdésekben kissé zárkózott, véleményt csak akkor nyilvánít, ha az elkerülhetetlen”.

A legmagasabb rangú, vezérkari tiszti képesítésű Horthy-korszakbeli katona, Derestey Sándor magyar királyi pánccélos százados kacskaringós utat járt be a pufajkás parancsnokságig. Bár a honlapon nem szerepel, tudni lehet róla, hogy 1945-ben a nyilas adminisztrációval együtt távozott Nyugatra, majd onnan visszatérve éles szavakkal ítélte el az új, ahogy ő mondta, „szemét katonaságban” tovább szolgáló korábbi tisztársait. Hamarosan azonban újból felöltötte az egyenruhát, és társaihoz képest kiemelt helyre, a katonai elhárításra, a hírhedt katpolra került. 1946-os őrnagyi előléptetését követően tagja lett a kommunista pártnak, és maradt is egy rövid intermezzót nem számítva – osztályidegenként egy időre őt is kizárták – pályafutása végéig. Karhatalmistaként, az elhárítás embereként rendkívül fontos bizalmi pozíciót

kapott: ő lehetett a parlamenti őrség parancsnoka a legnehezebb időkben, amikor még Kádár János is az épületben lakott a feleségével együtt.

Ne higgyük azonban, hogy a pufajkás lét rejtelméi, a karhatalmistákhoz való csatlakozás miéértjei csupán a rendszerváltozást követően okoztak fejtörést az országban és leginkább az értelmiségi körökben. Akik meg akarnak ismerkedni a korszak, a karhatalom jellegzetesen kádárista értékelésével, azoknak Herskó János egyébként színvonalas, Aczél György politikai vonalvezetését látványosan hordozó Párbeszéd című filmjét ajánlhatjuk, a főszerepben Sinkovits Imrével és Semjén Anitával.

A NEB által közzétett adatok ékesen bizonyítják a történelmi események bonyolultságát

[Vissza a tartalomjegyzékhez](#)

FARKASVEREM

KARCFM - 2016. 12. 11.

A karhatalmisták, vagy ahogy a köznyelv nevezi őket, a pufajkások mindössze tízezren voltak, de a kádári terror kulcsfiguráinak számítottak, soraikban egykori ÁVH-sokkal. A Nemzeti Emlékezet Bizottsága a napokban közzétette a karhatalmista vezetők névsorát és életrajzát, Dr. Mikó Zsuzsanna, a Magyar Nemzeti Levéltár főigazgatója pedig a hétköznapi terrorról irt könyvet. Minderről szól a Farkasverem vasárnapi adása, Belényesi Csaba szerkesztésében. Farkasverem. A Karc FM történelemórája vasárnap reggel kilenctől tízig. Ismétlés ugyanaznap este kilenc órától..

Kapcsolódó hanganyag:

<http://karcfm.hu/archiv/farkasverem-2016-12-11-0900-1000/>

[Vissza a tartalomjegyzékhez](#)

Mi kellett ahhoz, hogy valaki Horthy katonájából Kádáré legyen?

CIVILHETES.NET - 2016. 12. 13. (Forrás: MTI)

Karhatalmista parancsnokok: kiderült, kikből lettek Kádár hűséges katonái - írja az MNO.hu. Karhatalmisták éjszakai őrzárata Budapesten 1957. február 15-én. Tiszteletet parancsoltak.

A Nemzeti Emlékezet Bizottsága a napokban közzétette az 1956–1957-ben szolgálatot teljesítő karhatalmisták parancsnoki névsorát. A listán nyílegyenes pályafutásúak mellett meglepően kacskaringós életutat bejárt személyeket is találunk. Kik voltak, mit akartak? – tette fel a kérdést könyvének címében az „ellenforradalmat leleplező” Hollós Ervin. A propagandakönyv szerzője a kádári pártállam egyik kedvenc újságírója volt Sólyom József és Szabó László mellett, és egyben a BM-elhárítás első vonalbeli harcosa is. A kérdésre – már az első felére: hogy kik voltak – most megérkezett a válasz. Igaz, nem egészen abban a formában, ahogyan Hollós elképzelte. Az előzmények fontos része, hogy a forradalom alatt a Magyar Néphadsereg „megbénult”. Alakulatainak nagy részét legalábbis nem lehetett bevetni a felkelőkkel szemben. Akik hajlandók voltak fegyverrel a kezükben a „néphatalom” védelmére kelni, a november 4-ét megelőző napokban azok többsége is vagy semlegesen viselkedett, vagy – mint számos későbbi jelentésben olvasható – „a lakásán tartózkodott”. A honvédség iránt ezért a bevonuló szovjet hadsereg erős bizalmatlansággal viseltetett. A Moszkvából, majd később egy leányfalui villából – szovjet felső vezetők által – irányított Kádár-kormány mozgásterétől adódóan rendkívül szűk volt. Ez is arra motiválta őket, hogy minél előbb életre hívjanak egy olyan fegyveres szervet, amely feltétel nélkül vállalja az új uralom szolgálatát, és részt vesz a rendteremtésben is. A szándékot a szovjetek is támogatták, akik a magyar kommunista hatalom megerősítését kívánták Kádáréktól. A karhatalmista alakulatok, amelyek közül néhány már a Nagy Imre-kormány idején elkezdett szervezkedni titokban, nagyrészt 1956. november 9. után jöttek létre. Tagjai hithű párttagok, korábbi illegális harcosok, volt partizánok, a felosztatott ÁVH, a dezorganizálódott rendőrség, illetve a Magyar Néphadsereg hadra fogható tisztjei voltak. Ők vettek részt a fegyveres szolgálat mellett a letartóztatásokban, a forradalmárok felkutatásában, bántalmazásában. Mindezt persze eddig is tudtuk. Azt viszont, hogy az összkép jóval bonyolultabb – naivság ide, naivság oda –, nem

gondoltuk volna. Azzal tisztában lehettek a kutatók és a korszak iránt érdeklődő laikusok, hogy a karhatalmisták között számos „ellentmondásos” múltú ember szolgált. Ha felvetődött a kérdés, kapásból említették a példás párttag Monostori Gyula századost, aki repülőgépről lövetett ötvenhat októberében a tüntetők közé, sőt utóbb részt vett a pufajkások munkájában is, amiért megkapta a Munkás-Paraszt Hatalomért érdemrendet. Egy évtizednek kellett eltelnie, hogy a közvélemény megtudja: az eredetileg Michalik Gyulának nevezett férfi 16 évesen nyilas pártszolgálatosként aktívan részt vett a zuglói kegyetlenkedésekben. A hungarista mozgalomba veterán szélsőjobboldali édesapja szervezte be, akinek 1944. novemberi temetéséről a filmhíradó is beszámolt. (Monostori az 1967-es zuglói nyilas perben tíz év börtönbüntetést kapott.) A NEB által közzétett életrajzi adatokat azért is érdemes részletesen megvizsgálni, mert ékes bizonyítékai a történelmi események bonyolultságának, és ettől nem függetlenül az abban részt vevők olykor egészen esetleges pályafutásának. Van persze, akinek a vattás pufajka felöltéséig egyenes az útja. Köztük említhető – a listát böngészve – a szegénysorból érkező, szinte a kezdetektől kommunista Borbás Máté és Bradács György. (Utóbbi az ötvenes évek törvénysértései miatt az 1962-es desztalinizációs időszakban félreállították. Eredeti szakmájához visszatérve egy sütőgyár igazgatója lett.) Lóránt Imre karhatalmista ezredparancsnok a Horthy-rendszer idején zászlósságig vitte, később származása miatt behívták munkaszolgálatra, majd szovjet fogságba esett. A katonai ranglétrán elképzelhetetlen sebességgel emelkedett egyre magasabbra a háború után: 1945 márciusában hadnaggyá, augusztusban főhadnaggyá léptették elő, 1946 októberében őrnagy, 1947 júniusában alezredes volt. Pályafutása a Kádár-rendszerben sem tört meg, ellentétben karhatalmista parancsnok társáival, akivel élete, legalábbis „történelmileg” (hogy Kádár János egyik kedvenc szavát vegyük kölcsön), különös módon ért össze. A Csongrád megyei pufajkás vezetőt, Bán László alezredest azért kellett a hatvanas évek közepén eltávolítani a katonai pályáról, mert kiderült, hogy a második világháború idején a keleti fronton keretlegényként munkaszolgálatosokkal kegyetlenkedett, és egy tömeges kivégzésnél is jelen volt. Találunk olyan parancsnokot is, akit utóbb a forradalom alatti „helytelen magatartása” miatt vontak felelősségre. Az 1947-ben a kisgazdapártból a kommunistákhoz átlépő Csulák Jánost, aki sokáig a miskolci alakulatokat vezette, majd 1963-ig Borsod megyei munkásőrparancsnok volt, azzal vádolták, hogy a forradalom idején nem csak lázított, löni is akart, miután elkobozta a helyi szovjet tanácsadó Pobeda gépkocsiját. A vádak azonban gyorsan

megcáfolták – vagy legalábbis ad acta tették. Nem volt ilyen szerencsés Dienes Ödön pufajkás századparancsnok-helyettes, akit 1957 márciusában „ellenforradalmi tevékenységéért” kitzasztottak a testületből. Kiderült, hogy bár a forradalom idején a Szabad Nép székházának a védelmét irányította, október 30-tól november 3-ig, amikor pacifikáló feladattal a Corvin közbe vezényelték, ott nemzetőr zászlóaljot szervezett, annak a parancsnoka lett. Dienes ellen szólhatott, hogy korábban Ludovikát végzett, 1931-ben avatták hadnaggyá, míg a háború a magyar királyi honvédség századosaként érte. Igaz, 1947-ben belépett a Magyar Kommunista Pártba, s attól kezdve katonai karrierje az új hadseregben is folytatódott. (Nota bene, három évvel idősebb kőszegi növendékként Ottlik Gézáat is ismerhette akár.) Ne felejtjük, hogy Dieneshez hasonlóan a régi tiszték közül sok továbbszolgáló lett kommunista párttag, elegendő csupán Király Bélára vagy a forradalom után mártírhalált halt Maléter Pálra és Pálinkás-Pallavicini Antalra gondolni. A tény viszont, hogy a kádári megtorlás karhatalmista parancsnokai között is találhatunk nem egy korábbi magyar királyi honvédtisztet, hirtelenjében meglepő. A lelkes közreműködő Kereszty Béla például (1942-ben avatták hadnaggyá, 1944-től főhadnagy) a forradalom leverése után született értékelés szerint maga is részt vett az ellenforradalmi csoportok elleni akciókban. Így a Nyugati pályaudvarnál, a Moszkva tér környéke megtisztításában – beleértve a Ganz Villamossági Gyár nemzetőrségének leszerelését –, valamint a Móricz Zsigmond körtér tüntetőinek szétverésében. Sok hasznos javaslata volt. „Nagy szerepe van a budakörnyéki [sic!] területek megtisztításában és több százezer forint értékű honvédségi anyag begyűjtésében.” (Keresztyt feltétlen hűségében egyébként az sem rendítette meg, hogy szülei klerikális beállítottsága miatt korábban egy időre a párttagságától is megfosztották.) Említhetnénk még Koncz Andor magyar királyi pán célos századost, aki 1957. májusáig az 1. karhatalmi ezred törzsparancsnokaként szolgált, vagy a rejtélyes hátterű Lövészzy András (1942-ben főhadnagy), akit 1951-ben osztályidegenként eltávolítottak ugyan a párt soraiból, de karhatalmistának szinte elsőként jelentkezett. Igaz, „a pártnak nem tagja, politikai kérdésekben kissé zárkózott, véleményt csak akkor nyilvánít, ha az elkerülhetetlen”. A legmagasabb rangú, vezérkari tiszti képesítésű Horthy-korszakbeli katona, Derestey Sándor magyar királyi pán célos százados kacskaringós utat járt be a pufajkás parancsnokságig. Bár a honlapon nem szerepel, tudni lehet róla, hogy 1945-ben a nyilas adminisztrációval együtt távozott Nyugatra, majd onnan visszatérve éles szavakkal ítélte el az új, ahogy ő mondta, „szemét katonaságban” tovább szolgáló korábbi tisztársait. Hamarosan

azonban újból felöltötte az egyenruhát, és társaihoz képest kiemelt helyre, a katonai elhárításra, a hírhedt katpolra került. 1946-os őrnagyi előléptetését követően tagja lett a kommunista pártnak, és maradt is egy rövid intermezzót nem számítva – osztályidegenként egy időre őt is kizárták – pályafutása végéig. Karhatalmistaként, az elhárítás embereként rendkívül fontos bizalmi pozíciót kapott: ő lehetett a parlamenti őrség parancsnoka a legnehezebb időkben, amikor még Kádár János is az épületben lakott a feleségével együtt. Ne higgyük azonban, hogy a pufajkás lét rejtelmei, a karhatalmistákhoz való csatlakozás mértjei csupán a rendszerváltozást követően okoztak fejtörést az országban és leginkább az értelmiségi körökben. Akik meg akarnak ismerkedni a korszak, a karhatalom jellegzetesen kádárista értékelésével, azoknak Herskó János egyébként színvonalas, Aczél György politikai vonalvezetését látványosan hordozó Párbeszéd című filmjét ajánlhatjuk, a főszerepben Sinkovits Imrével és Semjén Anitával.

<http://civilhetes.net/mi-kellett-ahhoz-hogy-valaki-horthy-katonajabol-kadare-legyen>

[Vissza a tartalomjegyzékhez](#)

Kitüntetésözön járt a forradalmat leverő karhatalmistáknak

SOMOGYI HÍRLAP - 2016. 12. 23.

„Hat elemit és egy polgári iskolai osztályt végzett, 1929-től napszámosként dolgozott. 1941-ben bevonult katonának, szovjet fogságba esett.

1946-ban belépett a Magyar Kommunista Pártba” – írja az 1920-ban Dunavecscsén született, s 77 esztendősen Budapesten elhunyt Martics Pálról a Nemzeti Emlékezet Bizottsága, mely az 1956-os forradalom hatvanadik évfordulója kapcsán megannyi dokumentumot hozott nyilvánosságra az idén. A napokban például az 1956–1957-ben szolgálatot teljesítő karhatalmisták parancsnoki névsorát. Akik közül Martics Pál a Somogy megyei megtorlásokat végző karhatalmisták szervezőjeként és parancsnokaként híresült el.

Harmincévesen, munkáskáderként került a honvédségbe őrnagyként, egy évvel később pedig alezredessé léptették elő.

Kaposvárra – 1955-ben – már ezredesként került a 17. hadosztály parancsnoki posztjára. Itt érte a forradalom, melynek első napján repülőgépek és fegyverek

bevetésével verte szét a kaposvári tüntetéseket. Ezek után nem meglepő, hogy október 30-án a Somogy Megyei Forradalmi Nemzeti Tanács elmozdította beosztásából, másnap pedig letartóztatták – a bevonuló szovjet csapatok szabadították ki november 4-én.

Azonnal a karhatalmisták élére került, s tagja lett a Magyar Szocialista Munkáspárt Somogy Megyei Ideiglenes Intéző Bizottságának, 1957 februárjában pedig az immár 9. gépkocsizó lövészadosztály néven újjáalakult egység parancsnoka lett.

Még ebben az esztendőben bevásztották az MSZMP Központi Bizottsága póttagjai közé.

A következő évben a Szovjetunióba küldték a Vorosilov Vezérkari Akadémiára, ahonnét 1960-ban tért haza. Vezérőrnagyként helyezték személyi tartalékba 1969-ben, s 1971 januárjában fegyelmivel nyugdíjazták – ezután az Ásványolaj-forgalmi Vállalatnál (ÁFOR) gazdasági műszaki tanácsadóként dolgozott. Kétszer tüntették ki Vörös Csillag Érdemrenddel, s megkapta a Munkás-Paraszt Hatalomért emlékérmet is.

Utóbbi elismerést a hetesi Kaponya János is átvehette, aki azonban nem Somogyban, hanem Budapesten járult hozzá a kádári diktatúra megszilárdulásához. A hat elemít végzett, 1956-ban 37 évesen őrnagyi rangban szolgáló egykori öntödei gépformázó politikai tisztként szolgált különböző alakulatoknál. A forradalom a 3. (budai) karhatalmi ezrednél érte, s „részt vett a Budapest XI. kerületi pártbizottság, a Sashegy és a Móricz Zsigmond körtér védelmében. Jutalmul előbb a kiskunhalasi, majd egy fővárosi ezred parancsnoka mellett lett politikai tiszt, 1961-ben pedig a Hadtörténeti Múzeum technikai parkjának vezetője, négy évvel később pedig a Légügyi Főigazgatóság személyzeti és oktatási csoportvezetője lett. Nyugdíjba az MHSZ osztályvezetőjeként vonult 1970-ben, ezredesként.

Körmendy István egy fokkal kevesebbig jutott a ranglétrán: alezredesként vonult nyugalomába 1974-ben. 1956-ban a budapesti 2. karhatalmi ezred összekötő tisztjeként, majd századparancsnok-helyetteseként harcolt a Kádár-rezsimért. Két évvel későbbi politikai minősítő lapja szerint „szolgálatát az aktivitás hiánya jellemezte” – talán ezért is maradt ki a kitüntetésözönből.

Hasonló tartalommal:

sonline.hu - [Kitüntetésözön járt ötvenhat somogyi eltipróinak](#)

[Vissza a tartalomjegyzékhez](#)